

**FACTORS INFLUENCING ON QUALITY OF LIFE AMONG
PATIENTS WITH TRAUMATIC BRAIN INJURY**

CHAWEEWAN WANTHANA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-3408-8

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง (FACTORS INFLUENCING ON QUALITY OF LIFE AMONG PATIENTS WITH TRAUMATIC BRAIN INJURY)

ฉวีวรรณ วรรณทนะ 4437021 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการคุมวิทยานิพนธ์ : อรพรรณ โตสิงห์, พย.ด., สายพิน เกษมกิจวัฒนา, พย.ด., รุ่งนภา ภาณีรัตน์, Ph.D.(Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง และญาติผู้ดูแลที่พาผู้ป่วยมารับการตรวจรักษาที่คลินิกศัลยกรรมประสาท แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลระยอง จำนวนทั้งสิ้น 111 ราย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (79.3%) วัยผู้ใหญ่ อายุเฉลี่ย 34.5 ปี สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บที่สมอง คือ อุบัติเหตุจากรถ (89.2%) ส่วนใหญ่ได้รับการวินิจฉัยโรคว่ามีก้อนเลือดออกใต้ชั้นดورا (41%) มีระยะเวลาหลังการบาดเจ็บน้อยกว่า 6 เดือน (69.4%) ระดับความพิการซึ่งประเมินโดยแบบวัดผลลัพธ์กลาสโกลว์ อยู่ในระดับ 6 (30.7%) และมีปัญหาด้านการสื่อสาร (50.5%) ญาติผู้ดูแลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (88.3%) วัยกลางคน อายุเฉลี่ย 44.19 ปี มีความสัมพันธ์เป็นภรรยาหรือมารดาของผู้ป่วย ครอบครัวของผู้ป่วยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท (64.9%) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง ได้แก่ ระดับความพิการของผู้ป่วย ความสามารถของญาติผู้ดูแล และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองได้ 74.8% ($p < .01$)

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า บุคลากรในทีมสุขภาพต้องให้การดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนหรือความพิการที่อาจเกิดขึ้น มีการจัดโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความสามารถของญาติผู้ดูแล รวมทั้งส่งเสริมให้ครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองได้เข้าถึงแหล่งประโยชน์ทางด้านสุขภาพและด้านสังคมที่มีอยู่ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี

FACTORS INFLUENCING ON QUALITY OF LIFE AMONG PATIENTS WITH TRAUMATIC BRAIN INJURY

CHAWEEWAN WANTHANA 4437021 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORS : ORAPAN THOSINGHA, D.N.S., SAIPIN
GASEMGITVATANA, D.N.S., RUNGNAPA PANITRAT, Ph.D.(Nursing)**ABSTRACT**

The purpose of this descriptive research was to examine quality of life among patients with traumatic brain injury and factors influencing the quality of life among these patients. The participants were 111 patients with traumatic brain injury and the family caregivers who accompanied them to the follow-up clinic at the Neurosurgical Clinic, Out-Patient Department, Chachoengsao Hospital, Chonburi Hospital and Rayong Hospital. Data were collected from January to March 2003. Statistical analysis used were descriptive statistics, Pearson's product moment correlation, and stepwise multiple regression.

The majority of patients were male (79.3%) with an average age of 34.5 years. Traffic accidents were the leading cause of injury (89.2%). Forty-one percent of them were diagnosed with subdural hematoma, 69.4% had a post concussion period duration of less than 6 months, 30.7% were in level 6 of the GOSE, and 50.5% had communication problem. The family caregivers were female (88.3%) with an average age of 44.19 years. They were the parents or spouses of the patients. More than half of them (64.9%) had an average family income of less than 10,000 baht per month and only 27.0% had sufficient income with savings. The factors that were related to quality of life were disability level, capability of family caregiver and sufficient family financial status. The stepwise multiple regression analysis showed that disability level, capability of family caregiver, and sufficient family financial status could explain the variation in the quality of life among patients with traumatic brain injury by 74.8% ($p < .01$).

In order to promote quality of life in patients with traumatic brain injury, effective care to foster recovery process, an intervention to promote family caregivers' capabilities, and a strategy to provide patients' family with essential resources are strongly recommended.

**KEY WORDS : QUALITY OF LIFE / TRAUMATIC BRAIN INJURY /
FAMILY CAREGIVER / DISABILITY**

112 P. ISBN 974-04-3408-8